

श्री ५ को सरकार
वन तथा वातावरण मन्त्रालयको
सूचना १

राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण ऐन, २०२६ को दफा ३ को उपदफा (१) ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी श्री ५ को सरकारले सगरमाथा अञ्चलको सोलु-खुम्बु जिल्ला र कोशी अञ्चलको संखुवासभा जिल्लाको देहायबमोजिम चार किल्ला भित्रको क्षेत्रलाई मकालु वरुण राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा संरक्षण क्षेत्र घोषित गरेको छ ।

मकालु-वरुण राष्ट्रिय निकुञ्जको चार किल्ला:

१. उत्तर:-

पेथाङ्गत्से (जहाँ सगरमाथा राष्ट्रिय निकुञ्जको उत्तर पूर्व सिमाना दुङ्गिन्च)बाट पूर्वतर्फ नेपाल-तिब्बत (चीनको स्वशासित क्षेत्र) बीचको अन्तरराष्ट्रिय निम्नान सिमाना हुने पूर्व पोपती भन्ज्याङ (४३० मि.) को पश्चिमपट्टिको उच्च भागसम्म ।

२. पूर्व:-

पोपती भन्ज्याङदेखि शुभ भई ठूलो र सानो दुन ठाकको श्रृङ्खला श्रृङ्खला हुने हटिया गाँउको पश्चिममा पर्ने मीसेरेक र सेरेकको धारधार भई सिम्पुङ गाँउको पश्चिमी किनारा हुने अरुण-वरुणको दोभानसम्म ।

दक्षिण:-

अरुण-वरुण दोभानबाट उत्तर पश्चिम हुने हिन्जुसम्म । हिन्जुबाट वरुण खोलाको जलाधार र बाङ र नेमु खोलाको जलाधारलाई छुट्याउने डाँडाको धार हुने नेमु खोलाको शिरसम्म । नेमु खोलाको शिरबाट लगातार दक्षिण पूर्वतर्फको डाँडाको धार पछ्याउने कमुवा खोलाको करिब २००० मिटरको उचाइसम्म । कमुवा खोलाबाट दक्षिण

पश्चिमी श्रृङ्खला हुँदै टासि गाउँको माथिको उच्च विन्दुसम्म । त्यहाँबाट तलतिर भएँ नुरबु गाउँको उत्तरपट्टि बसुवा खोलासम्म । त्यसपछि यसले नुरबु गाउँको माथिको उत्तरपट्टिको डाँडाको धारलाई पछ्याउँदै पताकारे डाँडासम्म र फेरी यो पताकारेको डाँडाको शिरंशिर दक्षिणतर्फ माछे खोला (अपसुवा खोलाको शाखा खोला) को मुहानसम्म । त्यसपछि सिमाना फेरी माछे खोलालाई पछ्याउँदै अपसुवा खोलासम्म । त्यसपछि अपसुवा खोलै खोला उत्तरतर्फ बावाताक गाउँ नजीक २००० मि. को उचाई-

मा । त्यसपछि बावाताक र गोड्याला गाउँदेखि उत्तरतर्फको डाँडाको श्रृङ्खलै श्रृङ्खला हुँदै ससिमा (हलेङ्खक) गाउँलाई भित्र पारी चाङ्ग्रे डाँडा (खोङ्लुवा खोलाको जलाधार) सम्म । चाङ्ग्रेबाट लगातार रूपले सोमा रेखा याचपखा र शिवदिङ्ग गाउँदेखि उत्तरतर्फ रहेको खोरिया आबादीको सिरान सिरान हुँदै संखुवा खोला पारी घर्मशाला खर्क हुँदै केन्या खर्कको वतासे डाँडा (४५०० मि.) सम्म । केन्या खर्कबाट पश्चिमतर्फ भने डाँडाको धार पछ्याउँदै मुवी खर्क मुनीपट्टि पर्ने होङ्गु खोलासम्म ।

४. पश्चिम:-

मादी खर्कबाट पश्चिम र उत्तर पश्चिम हुँदै पाँच पोखरी (मुनीलो) सम्म पाँच पोखरीबाट पश्चिमतर्फ चरेम गाउँदेखि उत्तर-पश्चिम ईन्डु खोलासम्म । त्यहाँबाट उत्तर पश्चिम हुँदै लुक्ला माथि जतर्वा मन्ज्याङ्गसम्म । जतर्वाबाट कालो हिमाल र कुसुम्खाङ्गको शिखर हुँदै मन्जु खोलाको मुहानसम्म । त्यहाँबाट उत्तरतर्फ सगरमाथा राष्ट्रिय निकुञ्जको पूर्वा सिमानै सिमाना हुँदै फेताङ्ग हिमालसम्म ।

श्री ५ को सरकार

वन तथा शू-संरक्षण मन्त्रालयको सूचना

श्री ५ को सरकारले राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण ऐन, २०२६ को दफा ३ को उपदफा (२) ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी खण्ड ४१, संख्या ३१, मिति २०४८।८।२ को नेपाल राजपत्र भाग ३ मा प्रकाशित यस मन्त्रालयको सूचना २ ले घोषित गरेको मकालु वरुण संरक्षण क्षेत्र परित्याग गरी सोही ऐनको दफा ३क को उपदफा (१) ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी सगरमाथा अञ्चलको सोलुखुम्बु जिल्ला र कोशी अञ्चलको संखुवासभा जिल्लाको देहायबमोजिमको चार किल्लाभित्रको क्षेत्रलाई "मकालु वरुण राष्ट्रिय निकुञ्ज मध्यवर्ती क्षेत्र" तोकेको छ।

- पूर्व : अरुण खोलाको शिर (नेपाल चीनको अन्तर्राष्ट्रिय सिमाना) बाट शुरु भई अरुण खोले खोला हुँदै संखुवा खोला र अरुण खोलाको दोभानसम्म।
- पश्चिम : होङ्गु खोला (बुङ्गु गाउँको फेदी) बाट बुङ्गु गाउँको पश्चिम पट्टिको डाँडाको धारै धार सुर्खोलासम्म। सुर्खोलाबाट चेरम गाउँको सिरान हुँदै हिङ्कु खोलासम्म।
- उत्तर : मकालु वरुण राष्ट्रिय निकुञ्जको दक्षिणी सिमाना।
- दक्षिण : संखुवा खोला र अरुण खोलाको दोभानबाट पश्चिमतर्फ साउने डाँडाको शिरै शिर बुकुरखोलाको (होङ्गु खोलाको शाखा) सिरानसम्म। त्यहाँबाट बुकुरखोले खोला हुँदै होङ्गु र बुकुर खोलाको दोभान हुँदै दक्षिणतर्फ होङ्गु खोले खोला बुङ्गु गाउँको फेदीसम्म।

प्राज्ञाले,
रविशर्मा शर्मा
उप-सचिव कानून